

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, DEÁK FERENCZ-U.: 13. SZ
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti czikkek:	
Szakképzettség és középbirtokos osztály. II. Be- lényesi.	541
Halmágy község közigazgatási helyzete. — Jakó Dénis.	542
Czárca:	
Visszaemlékezés egy angol gazda működésére. II. Warrington R.	543
Rövidebb szakközlemények	544
Irodalmi szemle:	
Hazai lapokból.	544
Külföldi lapokból. É. E.	545
Könyvszemle. (é— —é.)	545
Vegyes közlemények	546
Közigazdaság, üzlet, forgalom:	548
Hirdetések	

Szakképzettség és középbirtokos osztály.

II.

A kolozsmonostori gazdasági tanintézet 25 éves fennállásának jubileuma alkalmából 1895-ben kiadott »Emlék-könyv« adatai szerint az ezen tanintézetben negyedik század lefolyása alatt végzett összes hallgatóknak alig 19%-a találtatott a jelzett évben az erdélyi részekben önállóan működő földbirtokos gyanánt. Ha már most ezen százalékszámot összehasonlítjuk a földbirtokosok összes számával, ki fog tűnni, hogy hazarészünkben 25 év leforgása alatt elenyészően csekély volt azoknak száma, kik valódi szaktudással felfegyverkezve léptek át a gyakorlati életbe. De ha széttekintünk a gazdasági élet mezején s nyomon kísérjük ezen megdöbbentően csekély számú, teljes értelemben vett gazdai tudás segítségével gazdálkodó birtokosaink működését, átlagosan úgy fogjuk találni, hogy azok mindig jól megállták helyüket, könnyebben boldogulnak ma is s röviden kifejezve — ők a tudományos képzettség magas értékének élő bizonyítékai. A zöm pedig haladott a multban megkezdett utján, kinos vergődéssel folyton esett lefelé azon a lejtőn, a melyen végre eljutott oda, a hol ma siralmas helyzete megjavításán, megmentésén kongresszusokban, anketeken tanácskoznak.

Eltekintve a középbirtokos osztálynak nagy részben még ma is fennálló e téren elmaradottságától, ma már — hála isten — mégis eljutottunk azon időpontra, a melyben a teljes gazdai szakképzettség értéke mind jobban és jobban felismerve, méltányolva lesz; megértjük végre azt is, hogy törvényhozásunk is szankcionálta ezen felfogást akkor, a midőn a gazdatisztekről szóló törvényjavaslatban okleveles és tisztán gyakorlati képzettséggel bíró gazda között a különbséget megállapította. Ma már ott tartunk, hogy a haladás fáklyáját fennen lobogtató tudományosan képzett gazdák százainak kiváló működésére mutathatunk reá hazarészünkben is s bátran állithatjuk, hogy a hol fejlettebb, rendezettebb gazdaságot látunk, annak élén minde-

nütt ott találjuk a szaktudás teljességével bíró kezelőt. Jól esik ez irányban haladásunkat konstatálni. De ha aztán ezt a szaktudásban előjáró, vezető szerepet betölteni hivatott kis gárdát osztályozni kezdjük, azt fogjuk találni, hogy annak zömét mezőgazdasági ügyünk szerény napszámosai, a gazdatisztek képezik, míg a középbirtokos osztályra még ma is csak igen csekély százalék jut.

Nem fér ahhoz kétség, hogy középbirtokosaink bukásának előidézésében a szakképzettség hiánya elsőrendű tényező gyanánt szerepelt. S ezek után igazán bámulnunk kell azon, hogy a kassai agrárgyűlésen — melynek célja volt a közép osztály és főleg a középbirtokos osztály pusztulásának okait felderíteni, orvoslási módokról gondoskodni — nem találkozott egyetlen szószólója sem azon felfogásnak, a mely első sorban a nem tudásban, a hozzá nem értésben látja ezen gazdaosztályunk kivezésének alap-okait.

Nem akadt egyetlen hang sem, amely minden kimélet nélkül, a maga meztelen valóságában feltárta volna a helyzetet s reá mutatott volna arra a bármely kenyérkereső pályán legelemibb követelményre, legegyszerűbb alapfeltételre, mely nélkül a megélhetés, a boldogulás — ma már hatványozott értelemben merő képtelenség. A ki valamihez nem ért, annak az irányban ténykedése csak káros lehet. Káros önmagára, káros másokra. Épen ez okból törvényeink ma már minden pályán bizonyos képesítettséget követelnek, üldözik a kuruzslókat, a zug existenciákat. Törvény tiltja a mások kárát előidézhető ténykedést. A ki azonban gazdasági pályán teljes szakképzettség nélkül működik, az látszólag csak önmagának okoz kárt és azt törvényeink megengedik. Ha jól esik az egyénnek önmagát csalni, károsítani — ám lássa! Az az ő dolga! És nem is lehet az egyéni szabadságot ily módon korlátozni. De nem is látszik szükségesnek a beavatkozás azon feltevésből kiindulva, hogy az önrdek amugy is eléggé sarkal mindenkit saját kárát elkerülni. De ha fordítunk egyet a dolgon s azt vesszük figyelembe, hogy egyuttal a haza, a nemzet

A legjobb magvak legolcsóbb beszerzési forrása

MAUTHNER ÖDÖN

és kir.

udvari szállító

magkereskedése

Budapesten

vásárol:

minták beküldése és az ár közlése mellett a legmagasabb napiáron mindenféle gazdasági magot, és pedig:

lóheremagot, luczernát, biborherét, fehér herét, nyulszapukát, baltaczfmet, tavaszi búkkönyt, mustármagot, lenmagot, fehér kölest, vörös kölest, kendermagot, gomborkát, napraforgót, csibehurt stb stb. továbbá: akácsmagot, gleditschiamagot, (28)

Konyha berendezési czikkek!

TAUFFER DEZSŐ vaskereskedése Kolozsvárt.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudására hozni, hogy a **Mátyás király-tér (főtér) 8. szám alatt** a „Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank“ palotájában a mai kor igényeinek megfelelő

vaskereskedést

nyitottam.

Raktárt tartok mindennemű rudivasból és vaslemezéből, épület butorvasalásból, gazdasági kellékekből, továbbá nagy gondot fordítok a konyha berendezésben előforduló czikkekre, u. m. zománczolt, lemez és öntött edényekre, China ezüst és alpacca tárgyakra és minden idetartozó czikkekre. Midőn a nagyérdemű közönség becses figyelmét üzletemre felhívni bátorodom, legszolidabb árakról és pontos kiszolgálásról előre is biztosítom. A nagyérdemű közönség szives támogatását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Tauffer Dezső

kereskedő.

(430.)

is óriási kárt szenved azon gazdák önkárosodása révén, a kik a haza földjéből a sors által nekik juttatott részt nem szakismeretekkel felfegyverkezve művelik és így nem is járulnak hozzá a nemzeti vagyon gyarapításához — hát bizony akkor reá vagyunk kényszerítve arra gondolni, hogy nem lenne fölösleges a gazdákat is reászorítani a képesítés megsejlesztésére.

Hallottunk, olvastunk olyan irányzatok megnyilatkozásáról, a melyek minden más egyéb szempontok mellőzésével állami beavatkozást provokálnak segítő akció szervezésére, a melyek az államtól kérnek és várnak nagy áldozatok hozatala képében talpraállító gyámolítást a saját hibájuk folytán eladósodott, tönkremenés küszöbe előtt tehetetlenül álló, magán segíteni nem tudó középbirtokos osztály megmentésére. Tartózkodás nélkül kimondhatjuk, hogy minden olyan kezdeményezés, mely nem az önmagán segítség elvén alapszik, minden olyan törekvés, mely a szubjektív szempontoknak, az egyén saját erőinek másod- vagy éppen harmadrangu szerepet juttat — célhoz vezető nem lehet soha. A kormány igenis tehet — és ma már joggal remélhetjük — tenni is fog könnyítő, gyámolító intézkedéseket. De azoknak éppen az ügy érdekében többet magukban foglalniok nem lehet és nem szabad, mint a mennyit kitesz, pl. az, ha a vízbefulladás közel állót valaki üstökön ragadja s a felszínen tartja, míg időt nyer magát összeszedni, hogy azután minden erőinek megfeszítésével segítség nélkül partra vergődhessen. A ki azonban azt várja, kéri s még talán követeli is, hogy őtet kényelmesen partra is vonsszolják, a ki önmaga megmentéséhez hozzájárulni nem akar, azt nem érdemes megmenteni. Jobb annak üstökét elbocsátani, hadd evezzen a maga útján más vizek felé.

Azután meg azt kívánni az államtól, hogy a kibukott birtokosok helyeinek betöltése céljából földbirtokokat vásároljon s azokba ezen gazda-osztályban új elemek bevitelevel vérfelfrissítést experimentálva — horrendum dictu — nyugalmazott tisztviselőket ültessen bele, abból már éppen nem kérünk.

Az a kiérdemült tisztviselő, ki életének java részét a gazdai hivatással merő ellentétben állandóan restanciák porával belepett akták között töltötte el, jó lehet arra, hogy exponált helyen nemzetiség-politikai szempontból helyt állhasson, de a legcsekélyebb garanciát sem nyújtja arra nézve, hogy helyét mint gazda is méltóan betöltse. Legfeljebb még arra lehet jó ez a »vérfelújító« kísérlet, hogy az önhibájából

birtokát vesztett s közhivatalokban menedéket talált egykori középbirtokost ismét földbirtokhoz juttassa, hogy azután nem nagyon messze jövőben ismét legyen alkalom szomorú pusztulásról gyászdalokat zengedezni.

Ha már arról szó lehet, hogy a kidültek helyét pótoljuk, azt csak minden irányban megfelelő, teljesen arra termett, életre való új elemek átültetésével szabad tennünk, a melyek alkalmasak lennének arra is, hogy a még meglevő régi »anyag«-ra felújító befolyást gyakoroljanak. És itt nem mellőzhetjük annak felemlítését, hogy csak helyeselni, megerősíteni tudjuk azon nagy horderejű eszmét, mely a képzett gazdasági osztályra hívta fel a figyelmet. Széleskörű megfigyeléseken alapuló, a gazdák életének alapos ismerésén, pártatlan elbírálásán átszűrődött nézet ez, melynek megerősítésére az alábbiakat idézzük. Gazdasági tanintézetünk fentemlített jubilaris emlékkönyvéből vett adatok szerint a 25 év alatt végzett összes hallgatók alig 40 százalékanak adott kenyeret a gazdasági pályára.

A többi egyszerűen nem érvényesíthette szakismereteit. Egy ideig vártak, reméltek — ragaszkodva az igazi előszeretettől, reátermett hajlamokkal önként választott pályához, de azután belátva, hogy ott nem teremnek számukra a megélhetés gyümölcsei, elszegődtek más pályák proletárjaivá és így ma már nincs olyan ágazata a közhivataloknak, hova ne jutott volna belőlük, de kitalál sorainkból — gazdai oklevéllel kezükben — tanár és iparos, mérnök és szatócs, katonatiszt és vendéglős, gyáros és bérkocsitulajdonos — ki a mihez hozzáférhetett. Ezek mind olyan adatok, a melyekhez kétség nem fér. Hogy mit vesztett ezekben mezőgazdaságunk fejlődésének ügye, azt csak akkor mérlegelhetjük és érthetjük meg valójában, ha ismételtén reámutatunk arra a nagy nyereségre, a melyet elértünk azon teljes szakképzettséggel bíró gazdák által, kik ma a mezőgazdasági termelés zászlóvivői gyanánt tényleg szerepelnek. És ezeken kívül is hány meg hány jellesnek ismert szakerő hever parlagon hazarészünkben egy vagy más okból nem értékesíthetvén tudását, pályája iránti meleg ragaszkodását s küzd az élet terheivel, nyomorúságaival.

Nem tartjuk feleslegesnek e helyen ismételtén reámutatni arra a visszásságra, mely abban jut kifejezésre, hogy míg egy egész gazdaosztály nem bír megélni éppen a szakismeretek hiánya miatt s elbukik úgy, hogy többé talpraállni nem képes, addig egy másik gazdakülönítmény ugyanazon

tényező teljes birtokában nem képes érvényesülni. Az, a ki az erők ezen ferdésztuációját helyes irányba terelni, a kiegyenlítést éppen a szóban forgó középbirtokos osztály újjászervezése útján csak egy lépéssel előre vinni képes lenne, soha el nem feledhető szolgálatokat tenne mezőgazdaságunknak.

Hazarészünk nehéz termelési viszonyai között éjet, napot egygyé téve küzdő, a legtöbb esetben a legszükségesebb felszerelés hiányában is elég jó eredményt felmutatni képes, a sanyaru viszonyok közötti gazdálkodással már rég megszokott s magyarság szempontjából is teljesen kifogástalan gazdasági osztály szolgáltathatja kizárólag azon minden irányban garanciákat, melyek a középbirtokos osztálynak új elemek bevitele útján megerősítésénél okvetlenül szükségesek, ha egyily irányban egyáltalán létesíthető akció jövőjét biztosítva tudni akarjuk.

Elvégre is meg kell értenünk, el kell fogadnunk azt, hogy nem a képzelt, hanem a valódi szaktudás s ezen kívül még más gazdai erények is szükségesek ma ahhoz, hogy valaki a gazda nevet megérdemelje s mint ilyen boldogulni is tudjon. A ki ezekkel nem bír, ne restelje beismerni laikus voltát s vagy igyekezzék a mennyire csak lehet javítani magán, vagy — álljon félre.

Belényesi.

Halmágy község közigazgatási helyzete.*)

Írta: Jakó Dénes.

Engedje meg a tisztelt olvasó, hogy mielőtt tovább mennék, a fent kitűzött címnek megfelelőleg bemutathassam azon községet, melynek kenyerét 16 év óta eszem; úgy közművelődés, mint gazdasági ügyeit figyelemmel kísérem s tőlem telhetőleg támogatom is.

E község a fogarasi havasok aljában, az Olt folyó egyik kanyarulata mellett fekszik. Vidéke szép, mondhatom felséges. De mikor? azt kérdehetné valaki, tán akkor, midőn, a hideg zord „Nemere“ unokája végig sivit az Olt medrére felett; vagy nyárban, midőn a Negoj fehér fejével integet; vagy gyász, sötét fátyol borítja azok égre néző ormait, melyekből kétségbeesítő villámok cikáznak s földet verő viharok vonulnak el községünk feje felett.

Oh nem! a ki akarja e vidék kedvesség-

*) Halmágy község Nagy-Küküllő megyének Fogaras felé eső szélén az Olt mellett fekszik. Kétszázhetvenhét házában 1097 magyar és kevés oláh lakos lakik, akik 5470 k. holdon gazdálkodnak. Van templomán, iskoláján és óvodáján kívül olvasó-egylete, könyvtára, dalköre, zene-egylete, műkedvelő társulata, jegyző-gyakornok iskolája, Erzsébet-sétánya, faiskolája, a határban ezernyi gyümölcsfája, már-már tenyészanyagot produkáló fehér marha tenyésztése, iskolai takaréka stb.; nincs azonban adóssága, nincs korbély-kompaniája, alig van bagatell-kezelése stb. Idegen nemzetiségek árjában egy erős magyar sziget. mely minden különös patronus nélkül is csendesen halad előre s csak a pap, jegyző, tanítók vezetik a „Segíts magadon, az Isten is segít!“ örökigaz elvével.

Csérer Lajos.

Bányai Sámuel és Fia

KOLOZSVÁR,

Mátyás király-tér 8. szám.

Női felöltő és szücsáru raktárunkat a téli ujdonságokkal dúsan elláttuk, mire a n. é. közönség b. figyelmét bátrak vagyunk felhívni.

Tisztelettel

Bányai Sámuel és Fia.

H I R D E T É S E K.

(252.) (törvényileg védve)

(Dr. Weissenberg H.)

Egyedüli, biztos óvszer
a fertőző borjűvérhas ellen

(Borjűvészes)

Mindig biztos hatású, egyszerű alkalmazás!

Elkülönítés, fertőtlenítés stb. szükségtelen!

Számos elismerő nyilatkozat.

Egyedüli készítője:

Menge B. vegyész Tichau O.-S.

Ismertető füzetek ingyen és bérmentve.

Magyarországi vezérképviselő:

Kalmár Vilmos

Budapest, VI., Teréz-körút 3.

Mezei egerek

tömeges és biztos kipisztítására ajánlom az általam készített és már eddig is sok előkelő uradalmakban, nagyobb gazdaságban, ugyisint több községekben a legjobb sikereit használt

egérmérget

labdacsk alakban, eddigi tapasztalatok szerint 1 holdra 1-2 holdó elegendőnek bizonyult, 100 kiló ára 90 kor., 60 kilós láda 6 kor.

SIPÓCZ ISTVÁN
gyógyszerész
Pécsett, (Barany megye).

Megrendeléshez hatósági engedélyt kérek mellékelni.

(429.)

Fischer Lipót

kemigráfiai műintézete

Budapest

Kossuth Lajos-utca 15. sz.

Klisék

mindenmű nyomtatvány képes illusztrált kiállítására a legjutányosabb árakon vállaltatnak és a legteljesebben

készítetnek el. Vidéki megrendelések is pontosan eszközöltenek.

(415.)

1.000.000

KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50.000 nyeremény

JEGYZEKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona.

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Kézpénzben fizetendő.	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
30 " "	300
81700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre **50,000**

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió korona lesz kibuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolczad (1/8) frt	— 75	vagyis	1.50	korona
egy negyed (1/4) "	1.50	"	3.—	"
egy fél (1/2) "	3.—	"	6.—	"
egy egész (1) "	6.—	"	12.—	"

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre.

f. é. novemb. hó 15-ig,

mely napon a húzás kezdetét veszi, kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa

BANKHÁZ

Budapest,

(421.)

V., Váci-körút 4a.

Fiókbankházak: IV., Múzeum-körút 11.
VI., Erzsébet-körút 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki ve-
vőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három
és fél millió koronát.

Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA főelárusítók Budapest.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... korona összegben { utánvételezni kérem } A nem tetsző
{ postautalvánnyal küldöm. } törlendő.

Pontos cím.

.....
.....
.....

ELSŐ ÉRMEK, ARANY KITÜNTETÉSEK, ALLAMDIJAK stb.

A BALANCE SEPARATOR

lefelőző-gépek hat hónap alatt kifizetik önmagukat.

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZGYÁR

FUCHS és SCHLICHTER

BUDAPEST, VI., ANGYALFÖLD, JÁSZ-UTCA 7.

(292. II.)

Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és szövetkezetek teljes berendezése.

FUCHS és SCHLICHTER.
Budapest, VI. Jász-utca 7.

Tisztelt vevőinknek hosszabb időre biztos vajpiacot biztosítunk.

tejgazdasági eszközöket vagy gépeket venni szándékozik!

tehenészetet akar berendezni!

tejgazdasági telepet kíván felállítani!

tejszövetkezetet óhajt létesíteni!

az forduljon teljes bizalommal hozzánk.

Díjmentesen szolgálunk utbaigazitással, tanácsesal.

Alfa-Separator

(244.)

részvénytársaság.

ezelőtt: Pfanhauser A.

Budapest, VII., Erzsébet-körut 45.

Faragó-féle

Csüdsömör-kenőcs.

Biztos hatású szer, csüdsömör, fiám és nyereg törés ellen.

Faragó-féle

Verseny fluid.

Izom, ízület-rándulás, valamint rokkantság esetében kítünőnek bizonyult.

Mindkét szer, környékbeli több nagyobb uradalomnál, valamint kisebb gazdáknál kipróbálva;

több év óta igen jó eredményűvel használtatik.

Kapható a feltaláló és készítőnél

F A R A G Ó Ö D Ö N

gyógyeresznél (381)

Tót-Komlós Békés-megye.

- 1 nagy tégly Csüdsömörkenőcs . . . . . 2 korona.
- 1 kis " " " " " " " " " " " " " " 1 "
- 1 üveg Versenyfluid 3 deciliter . . . . . 2 "

Kitünő minőségű slavoniai

Tölgymakkot

nemkülönb mindenféle erdészeti magot ajánl a

„Magyar magpergető gyár, Faragó (411.) Béla Zalaegerszegen.”

Minden kiállításon kitüntetve, legutóbb Párisban ezüstéremmel.

Eladó Méz!

A legfinomabb erdei színméz ³/₅ kilogrammos üvegekben à 1 koronára, kapható az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatalánál: Kolozsvárt, Deák Ferencz- (Bel-Közép-) utca 13. szám alatt. (375.)

Vidéki megrendelések bérmentve, utánvétellel!

Elsőrangú műkiállítás. (366.)

VILÁG PANORÁMA

KOLOZSVÁR, R. k status-palota.

Belépő díj: 20 kr. gyermekjegy: 10 kr.

Nyitva van mindennap

délelőtt 9-től, este 10 óráig.

Minden hétre új műsorozat.

Ezen a héten:

Krisztus kinszenvedésének színjátéka Ober-Ammerganban.

A t. cz. gazdaközönség becses figyelmébe!

(465.)

Jutányos árban eladó 5 drb. 3000 kiló hordképességű 4 méter hosszú és 2 méter széles tolósúlyrendszerű új

hidmérleg!

8 drb. 1500 kiló hordképességű, erős vaskorlással ellátott új százasos

marhamérleg!

7 drb. 1000 kiló hordképességű és 9 drb. 500 kiló hordképességű tizedes mérleg az összes súlyokkal együtt, minden mérleg hitelesítve!

Becserélek öcska marhamázsákat új hidmérlegre vagy új marhamérlegre!

Javításokat pontosan eszközölök!

Dénes Manó,

mérlegműszerész,

BUDAPEST, VII., Dohány-utca 78.

Szőlőoltványok

és európai gyökeres szőlővesszők.

Szokványminőségben teljes jótállással, fajtisztán és minden hibától mentes. A mélyen leszállított árákról, az előleg nélküli megrendelésről s a szokványminőségűtől csak csekély részben is eltérő oltványoknak saját költségemen visszavételéről az ingyen és bérmentve küldendő árjegyzék nyújt teljes és kimerítő fölvilágosítást.

Riparia-Portalis (valódi Gloire de Montpellier). Rupestris-Monticola (azonos és teljesen fajtiszt). Előkerítés (Gölsövény) csemeték. Gleditschia (Koronatövös, Krisztustövös vagy liskéslepényfa). Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetnek. Ezen katalogus megszerzése minden birtokosnak igen érdekében áll, még azoknak is, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne nemcsak az árak jegyzéke foglaltatik, hanem számos oly közlemények, melyek a gazdának nagy szolgálatot tesznek. — Tartalmazza ezeken kívül az összes szőlőfajok leírását, termőképességét, vidékenkénti viselkedését, metszését, betegségekkel szemben ellenálló képességét és más gyakorlati tudnivalókat. Ugyazint az elősövény-telepítés rendkívüli eredményeit, melyek minden gazdára nagy előnyvel bírnak. — Cím: Erdélyi első szőlőoltvány-telep. Nagy Gábor, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid, (457.)

Fairbanks mérlegek

a legkötelesebb mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, tolösúlyos fémmérőkarral bírnak s a hidra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegelik. Tartósság, pontosság és könnyű kezelésük fogva úgy hazánkban, mint a külföldön a legelső díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

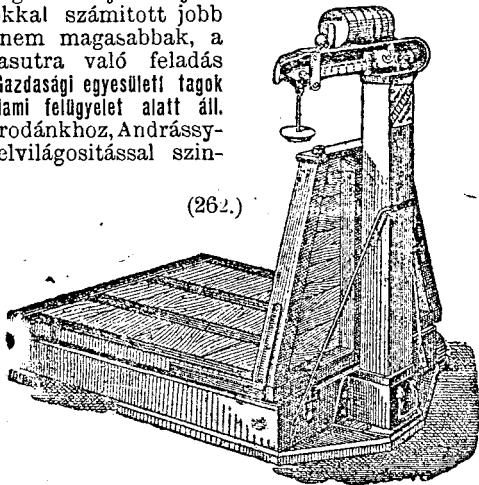
Gazdasági-, szeker-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket

célszerű és a célnak megfelelő szerkezetük fogva különösen a gazdák, gazdaságok és uradalmak részére a legmelegebben ajánlhatjuk. A jutányos árakban, melyek súlyokkal számított jobb kivitelű tizedes mérlegek árainál nem magasabbak, a hitelesítés, csomagolás és loco vasutra való feladás költségei már befoglaltnak — Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben részesülnek. Gyártásunk állami felügyelet alatt áll. Megrendelések közvetlen központi irodánkhoz, Andrassy-út 14. címzendők. Árjegyzékkel, felvilágosítással szintén központi irodánk szolgál.

FAIRBANKS MÉRLEG és GÉPGYÁR

részvény-társaság
BUDAPEST,

Andrassy-út 14.
Gyár: Külső Váci-út 156.

(262.)

Jó és szép munkáért.

Szép munkáért és haladásért.

Jó, szép munka és haladásért.

Klaszovitt György

szij és nyereggyártó

Kolozsvárt Unió-utca

Raktár mindennemű **koosikázó és lovagló** szerelvényekből, **urak és hölgyek**, valamint a cs. és k. **tisztek** részére előírás szerint.

Minden előforduló **szij és nyereggyártó** és **táskámunka** készítés.

Használt bémok és nyergék mindig kaphatók, használt tárgyak megvétetnek vagy becséréltetnek (363.)

Téli és nyári lőtakarók raktáron vagy megrendelésre.

Takarítószerek bármely színű bőrhöz kaphatók.

A t. cz. nagyközönség becses tudomására hozzuk, hogy **külmagyar-utca 49. sz. a.** levő

Ipari (ezelőtt Sigmond-féle) szeszgyárunkban

f. hó 22-étől kezdve marhahizlálásra kiválóan alkalmas sűrű

kénsavmentes

nyers és szárított moslékot hozunk forgalomba.

A kiszolgálás **reggeli 4 órától** kezdve egész napon át történik.

Kolozsvárt, 1900. október hóban.

Kiváló tisztelettel

Czell Frigyes és fiai.

(455.)

Telefonszám 25.

Első erdélyi ablakredőny-gyár

FRIEDMANN ADOLF

KOLOZSVÁRT.

A helyben (Nadas-utca 12. szám a.) létesített **ablakredőny-gyárban** mindennemű szövött redőny, jalousia és görfüggöny megrendelés szerint gyorsan és pontosan készül.

Megrendelések a tulajdonos lakásán Nagy-malom-utca 1a. szám alatt (Bányai ház) levő irodában is eszközölhetők.

Minták és árjegyzék kívánatra bérmentve.

(384.)

Első erdélyi ablakredőny jalousia és faszövőgyár.

Eladó elsőrendű szőlő-oltványok

Miniszteri szokványminőségben és kitünő

asztali Ó- és UJ hegyi borok

nagy mennyiségben!

Gyökerez oltványok: Bakar Piros, Erdei fehér, Bácsó vagy Juhfark, Portugizi, Olasz Rizling, Rajnai Rizling, Ropogós gyöngy, Madeleine Angevine, Madeleine royal ezre 100 frt első osztályu. Sima zöld oltvány ugyan ezen fajokból ezre 60 frt első oszt., mind Rupestris és Rip. portalis alanyba vannak oltva, kapható nagy mennyiségű Othello sima vessző ezre I. oszt. 6 frt. Delevardt sima 25 frt. Megrendeléseket elfogad!

Sándor József

Bihar-Diószegen.

(480.)

Eladó gyümölcs és szőlő oltványok.

A zilahi m. kir. állami faiskolában f. év őszén a következő I. rendű gyümölcs-, szőlő oltványok és amerikai vadvesszők kerülnek eladásra:

Alma: Angol téli arany pármén, Batul és Londoni pepin.

Körte: Angoulemei hercegnő, Nemes kolmár, Erdei, Hardenpont és Napoleon vajoncok.

Szilva: Besztercei, Ageni és Althan ringló, továbbá papir héjú dió és kajszin baraczk.

Szőlő oltványok: Járdován, Olasz riesling, Bakator és Oportó.

Amerikai vad vesszők: Rip. Portalis, Solonis és Rup. Monticola.

Az árak jutányosak.

Előjegyzések, melyek csak december 1-éig fogadtatnak el, a faiskola kezelőségéhez intézendők,

(451.)

A kezelőség.

Kwizda-féle Restitutionsfluid.

ra 1 lüveg 2 korona 80 fillér.

Os és kir. szab. mosóvíz lovak számára.

40 év óta udvari istállóiban, e nagyobb katonai és polgári istállóiban használatban, nagyobb fáradozás előtti és utáni erősítésre, rángatodásnál az idegek merevségénél stb. A lovakat az idomításnál kiváló tevékenységre képesíti. Valódi csak a fenti védjeggyel, kapható Ausztria-Magyarország összes gyógyszerártaiban és drogueriaiban.

Franz Joh. Kwizda os. és kir. osztr.-magyar és román kir. udvari szállító, kerületi gyógyszerésznél Kornenburg, Bécs mellett. (328. I.)

ALAPITTATOTT : 1866.

MATUTSEK JÓZSEF

férfi-, női- és gyermek-czipész-üzlete

Kolozsvárt,

(442.)

Mátyás király-tér 2. szám alatt.

1885. budapesti országos kiállításon jury-tag.

Ajánlja dúsán ellátott

Cipő-Raktárát

a helyi és vidéki t. közönségnek.

Megrendelések beküldött mérték vagy láb-beli-minta után a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

HOTTER F. J. R. Szt.-József gyógyszerháza a sz. Józsefhez

 Bécs. XII 2., Schönbrunner-
strasse 182.

Hotter-féle Absorbínol

$\frac{1}{2}$ palack frt 6— $\frac{1}{4}$ palack frt 3.50.
Eltávolít mindennemű kinővést és zsíros testtapadékat, anélkül, hogy a szőrt tönkre tenné. Etősíti a metamódott és gyenge inakat, eltávolít és tönkre tesz minden csomót az izmokon és megóv minden gyulladástól; különösen bevált epebajoknál, csülökdagasztoknál, patabütyköknél, vastag térdnél, csomónál az inakon, vastag bokánál, dagasztoknál, ahol ilyenek fellépnek. A térdek remegését megszünteti és meggyógyítja a zuzódásokat.

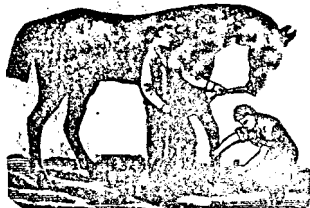
Hotter-féle Agril táppora

 lovak és szarvasmarháknak,
1 csomag 80 kr.

Kitűnő potlák a takarmányhoz az állat ereje és egészségének fenntartására; minden vese-, máj-, hólyag- és idegbajnál alkalmazandó.

Hotter-féle holttetemkenőcs

$\frac{1}{2}$ tégely 2 frt. $\frac{1}{4}$ tégely 1 frt. 20
Felülmulthatatlan holttetem eltávolítására régi bajoknál is.

HOTTER'S

állatgyógykészítményei

a jelenkor legkitűnőbbjei, melyek számos bizonylat szerint semmi más hasonló szerrel által hatásukban el nem értek. Raktárak a gyógyszerházakban és drogériákban.

Főraktár: **Dr. BUDAI EMIL** városi gyógyszerházában Budapest városházánál, **Dr. Egger Leó** és **Dr. Egger J. Nádor** gyógyszerházában Budapest, VI. Váci-körút 17. és **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerházában Budapest VI. Király-utca 12. (324.)

Hotter-féle Training-Fluid

1 palack frt 1.20.

Az inakat és izmokat a magas öregkorig állandó erőben és frissen fenntartja, az állatot a bedörzsölések után a legnagyobb fáradalmakra és vontatásra képesíti. A túleröltetés következményeinél, bénulás, szaggatás és merevedésnél meglepő sikerrel alkalmaztathat.

Hotter I. és II. sz. disznópora

1 kiló frt 1.20.

Legjobb étrendi szer a disznók étvágyának és az azzal járó emésztésnek előmozdítására; kitűnően bevált orvászernél. A II. számú hasmenésnél alkalmazandó.

Hotter-féle kolika elleni szer

1 üveg 1 frt 50 kr.

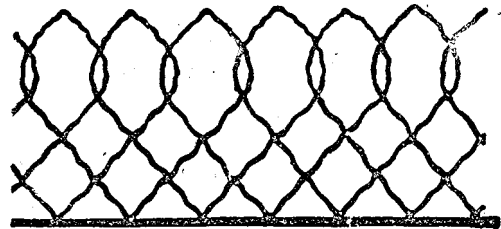
Lovaknál mindennemű kolika és hűgy felakadás, szarvasmarháknál pedig putadság ellen alkalmazandó.

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony szövét-fonat és szita-áru gyára

KOLOZSVÁRT, Torda-utca 9. szám.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, ugymint: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek, stb. bekerítéséhez való **Gép-sodrony-fonatait**, majorsági udvarok fonattal való bevonását; pincze, padlás, felső világossági, magtár és éléskamra ablakok rostélyzatát, athányó rosták, szén, kocsz, kavics válogatásához; szikrafogók gépekhez. Zöldre festett légy szövét, szelelő és löherrosták Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas-, réz- és cizinszövetek, Kruppa-sodrony szegélyzetek, acél tüskés sodrony-kertek s. a. t. bekerítésére. Különféle mintákban, fakeretbe foglalt rosták és szíták, ruganyos ágybetétek (mátráz), sodrony-láb-törpők. Képes árjegyzekkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók. (339.)

Magyar királyi

szabadalmazott

Osztály-sorsjáték.

A VII. sorsjáték első osztályának húzása **1900. november hó 15. és 16-án** történik. A játéktér a régi marad.

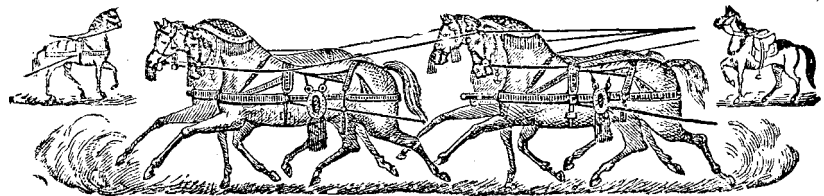
Betét: $\frac{1}{4}$ = 12 kor., $\frac{1}{2}$ = 6 kor., $\frac{1}{4}$ = 3 kor.,
 $\frac{1}{8}$ = 1 kor. 75 fillér.

Huzási lajstrom és portókölséget nem számítok. — Megrendeléseket postautalvánnyal kérek.

Teleki Zsigmond

főelárusító PÉCSETT. (478.)

Szőlővessző árjegyzéket kívánatra küldök.

BENYOVITS ISTVÁN

 szijgyártó
üzlete

KOLOZSVÁRT, Wesselényi Miklós-utca 16. (Angol Királynő szállodával szemben)

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

szijgyártó üzletemben

bármilyen nemű e szakmához tartozó tárgyak és választékban, szabott és jutányos ár mellett kaphatók.

Megrendeléseket magyar, német, francia, angol minta szerint, rajz vagy fénykép után elvállalok, a legkülönlegesebb kívánalmat kielégítőleg, helyben vagy vidéken, a legpontosabban kitűnő és tartós előállításban, olcsón teljesítek ugyszintén javításokat is.

Kiváló tisztelettel

BENYOVITS ISTVÁN

(355.)

szijgyártó.

☛ Vidéki megrendeléseket, ugyszintén javításokat gyorsan, pontosan és legjutányosabb árban teljesítek. ☛

STANDARD

 életbiztosító társaság
Edinburghban, Angolhon.

Alapított 1825.

Magyaországi fiók: Budapest, V. ker., Fürdő-u. 4.

Évi bevétel	28,750.000 korona
Kiutalt nyereségrészek	150,000.000 „
Vagyon	230,000.000 „
Halálesetek folytán kifizetve	478,000.000 „

A „STANDARD“ kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világkötvények. Kötvények érvényben tartása díjzétések elmulasztásánál. Tőkésítés, és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fennállás után. Szabad háború biztosítás népfelkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

Erdélyrészi vezgrügynökségek:

Kolozsvár: Kauntz József Ferencz József-utca 17. (453.)

Brssó: Czink K. Tehén-tér.

Első alföldi legnagyobb kocsigyártó telep.

Számos kiállításon arany éremmel kitüntetve. (371.)

Ifj. Hodács János kocsigyártó

Szeged, Kistisza-utca 4. szám.

☛ Úri kocsik nagy választékban raktáron. ☛

Képes árjegyzék kívánatra ingyen, bérmentve.

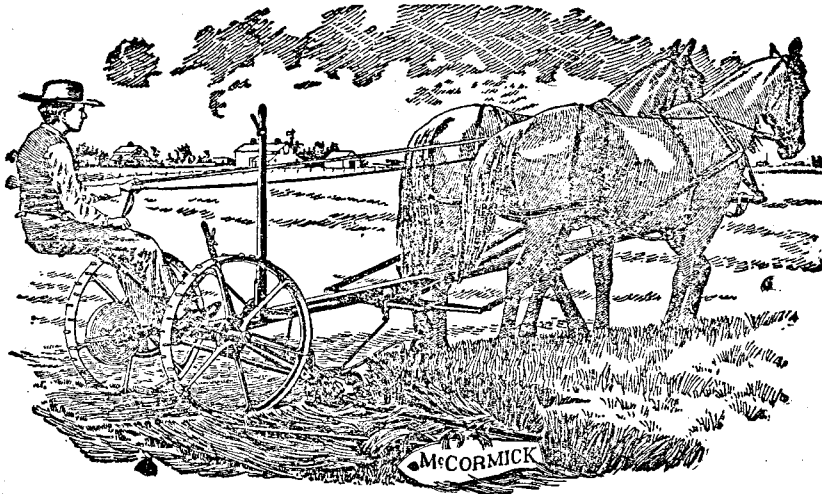
Megrendelések hintók átalakítására és fényezésére pontosan teljesíttetnek.

Mc Cormick Harvesting Machine Company

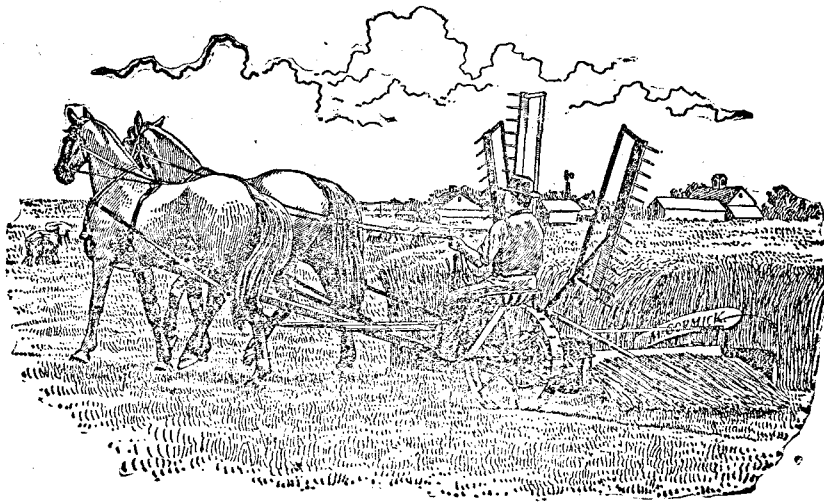
Chicagói aratógépgyár.

A legnagyobb kitüntetések

aratógépek és kévekötőfonalért.

Minden versenyen első.
Kitünő minőség, bámulatos
munka.

Iroda és raktár:

BUDAPEST, V. Váci-út 38. szám.

William J. Stillman

igazgató.

(408)

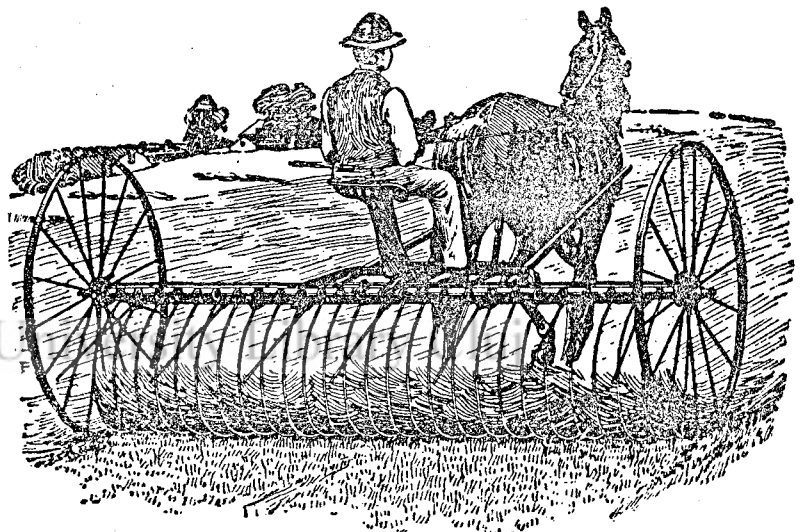
A Grand-Prix-val

és

arany érmekkel kitüntetve

Párisban az 1900. évi

világkiállításon.

A kolozsvári gazdasági gépművelésen
1900-ban diszoklevelet nyert.

Ne rendeljen gépet vagy kévekötő-
fonalat, mielőtt a

Mc Cormick-féle gépeket

látta s azok árát megtudta.

